

TALE

21. maj 2014

J.nr. 2014-3757

STAR/Rekruttering/ano

Beskæftigelsesministerens tale til samråd den 10. juni 2014 om ESS-projektet i Lund og barrierer i forhold til opholdsreglerne (FIV alm. del - samrådsspørgsmål C)

Samrådsspørgsmål C:

På baggrund af artiklen ”Udlændingelov smadrer milliardprojekt” omhandlende ESS-projektet i Lund bragt i Morgenavisen Jyllands-Posten den 29. november 2013, bedes uddannelsesministeren, beskæftigelsesministeren og skatteministeren gøre rede for, hvilke forhindringer der er for, at udenlandske forskere kan bo i København og forsker i Sverige, samt hvilke initiativer regeringen vil iværksætte for, at forskere fra ikke-EU lande kan dels bo i Danmark og forske i Sverige, dels bo i Danmark og forske i Danmark?

Mundtlig besvarelse:

Jeg vil til en indledning gerne understrege, at samrådsspørgsmålet er stillet, inden regeringen fremlagde sit udspil til en reform af international rekruttering, som vi forhandler lige nu med partierne. Og jeg vil umiddelbart tro, at regeringens udspil har givet svar på de væsentligste dele af samrådsspørgsmålet.

Baggrunden for samrådsspørgsmålet er, at Danmark har investeret 1,4 mia. kr. i neutronstråleanlægget ESS i Lund. Som jeg har forstået det, er det forventningen, at ESS på sigt vil beskæftige ca. 500 personer. Heraf forventes hovedparten at blive ansat i Lund og omkring 60 på ESS´ Data Management and Software Centre i København. Derudover forventes det, at projektet årligt vil tiltrække et stort antal forskere på kortere ophold.

Der er på den baggrund rejst nogle problemstillinger i forhold til ESS-projektet og de danske opholdsregler. Jeg vil derfor starte med kort at skitsere de nuværende regler.

Som reglerne er i dag, så skal man som udgangspunkt have en opholds- og arbejdstilladelse for at bo og arbejde i Danmark, hvis man er tredjelandsborger - uanset om der er tale om korte eller længerevarende ophold.

En opholds- og arbejdstilladelse bliver, med undtagelse af green card, givet på baggrund af ét konkret job hos én bestemt arbejdsgiver. Hvis man skifter job, skal man søge om en ny opholds- og arbejdstilladelse.

Det er i udgangspunktet et krav, at man tager bopæl her i landet. Der er dog mulighed for at få arbejdstilladelse i Danmark som pendler. En forsker med lovligt ophold i eksempelvis Sverige kan med en dansk arbejdstilladelse pendle fra sin bopæl i Sverige til sit arbejde i Danmark.

I forbindelse med ESS-projektet er der spurgt til, om forskere fra tredjelandsdels kan bo i Danmark og forske i Danmark, og dels bo i Danmark og forske i Sverige.

Der er intet til hinder for, at forskere fra tredjelandsdels kan bo og forske i Danmark, hvis de ellers lever op til de almindelige betingelser for opholds- og arbejdstilladelser til højt kvalificeret arbejdskraft.

I dag er det som udgangspunkt en betingelse for opholds- og arbejdstilladelse, at forskere har ansættelse på fuld tid. Regeringen ønsker at skabe fleksible og tidssvarende rammer for forskere. Derfor har regeringen med udspillet til en reform af international rekruttering foreslået, at forskere får mulighed for at arbejde delvist i Danmark og delvist i udlandet, og at kravet om fuldtidsbeskæftigelse afskaffes.

Med forslaget vil en forsker eksempelvis kunne få opholds- og arbejdstilladelse til deltidsarbejde som forsker ved en dansk forskningsinstitution. Forskeren kan vælge at bosætte sig i Danmark eller som pendler i Sverige, og de danske regler vil ikke være til hinder for, at forskeren sideløbende arbejder ved ESS i Lund. Arbejde og bopæl i Sverige forudsætter naturligvis, at forskeren har opnået ret hertil efter de svenske regler.

Derudover foreslår regeringen, at forskere undtages fra de såkaldte ”regler om bortfald”, der ellers har betydet, at forskere har mistet deres opholdstilladelse i Danmark, hvis de fx opholdt sig i udlandet i mere end 6 måneder. Med regeringens forslag kan forskere med opholds- og arbejdstilladelse i Danmark opholde sig mere end 6 måneder i udlandet, f.eks. i forbindelse med forskningsarbejde. Derefter kan de vende tilbage til Danmark uden at skulle have ny opholds- og arbejdstilladelse, så længe den oprindelige tilladelse ikke er udløbet.

Regeringen ønsker også, at forskere fritages for arbejdstilladelse i op til 3 måneder. Herved skabes fleksible rammer for forskning på tværs af landegrænser.

Endelig indeholder udspillet også et forslag om en fast track-ordning, der giver certificerede virksomheder og universiteter en særlig hurtig adgang til højt kvalificeret udenlandsk arbejdskraft.

Samlet set imødekommer regeringens udspil således de væsentligste dele af de rejste problemstillinger relateret til ESS-projektet.

Som reglerne er indrettet i dag, er det ikke muligt at få en opholdstilladelse i Danmark alene på baggrund af arbejde i Sverige. Forskere fra tredjelande med ansættelse ved ESS i Lund kan derfor ikke få tilladelse til at bosætte sig i

Danmark, medmindre opholdstilladelsen gives på andet grundlag end arbejde, fx familiesammenføring.

I regeringens udspil er der ikke lagt op til at ændre herved.

Jeg er dog villig til at analysere problemstillingen nærmere, hvilket bl.a. indebærer, at vi får afklaret spørgsmålet om mulighederne for ophold, men også spørgsmålet om skattebetaling og brugen serviceydelser.

Til sidst vil jeg bemærke, at eventuelle løsningsforslag vil skulle drøftes med forligspartierne bag aftalen om en jobplan, herunder Venstre. De vil samtidig skulle udformes i enighed med de svenske myndigheder.